

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINANCIJSKIH USLUGA

Klasa: UP/I -453-02/09-30/12 Ur.
broj: 326-112-09-7

Zagreb, 09. srpanj 2009.

Na temelju odredbi članka 15. točke 4. alineja 3. i članka 8. stavak 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga ("Narodne novine" broj 140/05) i odredbe članka 28. stavak 6. Zakona o osiguranju ("Narodne novine" broj 151/05 i 87/08), Uprava Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, odlučujući o zahtjevu nadzornog odbora društva A. d.d. Z., za izdavanje odobrenja kandidatu za obavljanje funkcije člana uprave, na sjednici održanoj dana 09. srpnja 2009. godine donijela je

R J E Š E N J E

- I. Odbija se zahtjev za izdavanje odobrenja V. Š. iz S., za obavljanje funkcije člana uprave društva A. d.d. Z.
- II. Ovo rješenje neće se objaviti u "Narodnim novinama".

O b r a z l o Ź e n j e

Nadzorni odbor društva A. d.d. Z., (dalje u tekstu: Društvo), podnio je dana 30. travnja 2009. godine Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija), zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave V. Š. iz S., (dalje u tekstu: Kandidatkinja) sa programom vođenja poslova Društva koji predlaže Kandidatkinja.

Sukladno pozivu Agencije od 07. i 14. svibnja 2009. dana 21. svibnja 2009. dostavljena je dopuna programa vođenja poslova.

U provedenom postupku utvrđeno je da je uz zahtjev priložena dokumentacija propisana Pravilnikom o sadržaju potrebne dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja kandidatu za člana uprave društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje („Narodne novine" broj 2/09).

Tijekom postupka izvršen je uvid u „Program vođenja poslova A. d.d.“ s dopunama istog (dalje u tekstu: Program) te dostavljena financijska i statistička izvješća (dalje u tekstu: izvješća) Društva na dan 31.12.2007. i 31.12.2008. kao i projekcije financijskih i statističkih izvješća (dalje u tekstu: projekcije izvješća) Društva na dane 31.12.2009., 31.12.2010., 31.12.2011. i 31.12.2012., koja izvješća čine sastavni dio programa Kandidatkinje o vođenju poslova društva za osiguranje za mandatno razdoblje za koje je kandidirana.

Agencija je temeljem članka 28. stavka 4. Zakona o osiguranju pozvala Kandidatkinju da predstavi Program vođenja poslova Društva (dalje u tekstu: Program). Kandidatkinja je po pozivu Agencije od 28. svibnja 2009. godine pristupila u prostorije Agencije dana 04. lipnja 2009. te predstavila Program.

Tijekom predstavljanja Programa Kandidatkinja je odgovarala na pitanja Agencije u vezi Programa i poznavanja pravila poslovanja društava za osiguranje, a danim odgovorima iskazala je nepoznavanje zakonskih odredbi kojima je propisano poslovanje društva za osiguranje te nepoznavanje pravila o ograničavanju rizika. Naime, Kandidatkinja je na upit Agencije kada i o čemu uprava društva mora izvještavati nadzorni odbor nabrojala samo obveze obavještavanja o pojedinim izvanrednim činjenicama propisane Zakonom o osiguranju, a niti na poseban upit nije odgovorila koje su obveze uprave društva za osiguranje u redovitom izvještavanju nadzornog odbora niti u kojim rokovima to treba činiti već je navela samo da se nadzorni odbor jedanput godišnje izvješćuje o godišnjem financijskom planu, o godišnjem planu unutarnje revizije te o uspješnosti poslovanja društva za osiguranje. Na taj način Kandidatkinja je iskazala nepoznavanje obveza uprave podnošenja izvješća nadzornom odboru o tijeku poslova i o stanju Društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost Društva, a kako je propisano člankom 250. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine" broj 11/93, 34/99, 121/99-vjerodostojno tumačenje, 52/00 Odluka USRH, 118/03 i 107/07) koji Zakon se temeljem članka 14. Zakona o osiguranju primjenjuje na društva za osiguranje, ako Zakonom o osiguranju nije drugačije propisano. Također, Kandidatkinja nije navela niti da uprava ima obvezu nadzornom odboru podnijeti izvješće o rentabilnosti Društva i o upotrebi kapitala na sjednici nadzornog odbora na kojoj se raspravlja o godišnjim financijskim izvješćima, te da izvješće o poslovnoj politici treba podnijeti najmanje jednom godišnje ako izmjena stanja ili nova pitanja ne nalažu da se o tome izvijesti bez odgađanja. Nadalje, Kandidatkinja je na predstavljanju Programa navela kako je upoznata s rješenjem koje je Agencija donijela u postupku nadzora nad Društvom a u svezi s uključivanjem pozitivnih revalorizacijskih rezervi u izračun kapitala Društva i dodala da je riječ o različitom tumačenju članka 96. stavka 4. Zakona o osiguranju te da, ako postoje različita tumačenja, treba doći do zajedničkog stava. Nadalje, navela je da nije pravnik da tumači zakon, ali da je u interesu nadzornog tijela i Društva da se dođe do zajedničkog stava. Na taj način iskazala je nepoznavanje zakonskih normi kojima su propisane ovlasti Agencije kao nadzornog tijela i s tim u svezi prava i dužnosti društva za osiguranje i njegove uprave. Kandidatkinja je ustrajala na stajalištu da se Agencija i Društvo trebaju dogovoriti i doći do „zajedničkog stava“ čak i nakon što je upozorena da su upravni akti Agencije konačni i izvršni te da, ako Društvo odbije izvršiti odluku Agencije, može doći do daljnjeg upravnog postupka sukladno Zakonu o osiguranju kojim se nalaže nadzornom odboru društva za osiguranje da razriješi dužnosti člana uprave i imenuje novog člana uprave, te da su svi akti Agencije konačni i izvršni, a protiv njih se jedino može podnijeti tužba Upravnom sudu koja ne odgađa izvršenje upravnog akta. Stoga je Agencija zaključila da Kandidatkinja pokazuje u bitnome nerazumijevanje obveza člana uprave društva za osiguranje propisanih člankom 29. Zakona o osiguranju te da ne pokazuje spremnost izvršavanja dužnosti člana uprave u cilju osiguranja poslovanja društva za osiguranje sukladno odredbama Zakona o osiguranju i propisima donesenim na temelju toga Zakona, odnosno sukladno drugim zakonima kojima se uređuje poslovanje društva za osiguranje te propisima donesenim na temelju tih zakona.

Nadalje, Agencija je zatražila od Kandidatkinje da pobliže objasni navod iz dijela Programa pod nazivom „Operativni rizici" koji se odnosi na navod upravljanja operativnim rizikom na način da se uspostavljaju i dosljedno provode čvrste interne procedure i kontrole, no ista se nije očitovala na koji način će uspostaviti kontrolu primjene procedura niti o kojim je procedurama riječ. Naime, iz odgovora Kandidatkinje da se u literaturi naglašava važnost kontrole i internih procedura te da se u svom mandatu planira pozabaviti kontrolom te procedurama koje su specifične za svako društvo, razvidno je da ista nije odgovorila na konkretno postavljeno pitanje o navodima iz Programa iz čega proizlazi da Kandidatkinja nema saznanja o trenutnom stanju u Društvu u svezi s eventualno već propisanim procedurama, niti jasno postavljene ciljeve donošenja procedura koje u Programu spominje. Naime, iz odgovora Kandidatkinje odnosno nedostatka odgovora na konkretno postavljeno pitanje proizlazi da ista nema viziju niti plan ostvarenja obveze člana uprave društva za osiguranje ustroja sustava unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja društva za osiguranje, a

koja obveza članova uprave Društva je propisana člankom 29. Zakona o osiguranju.

Uvidom u dostavljeni Program Kandidatkinje i projekcije izvješća sa stanjem na dan 31.12.2009, 31.12.2010, 31.12.2011. i 31.12.2012. utvrđeno je kako je u dijelu Programa u kojem su opisani investicijski rizici navedeno da će se rizicima upravljati kroz odabir konzervativnijeg pristupa ulaganjima, a u navedenim projekcijama izvješća iskazano je na svaki datum bilance kontinuirano novo značajno povećanje (23 milijuna kuna 2009. godine u odnosu na 2008. godinu, 22 milijuna kuna 2010. godine u odnosu na 2009. godinu, 23 milijuna kuna 2011. godine u odnosu na 2010. godinu, 26 milijuna kuna 2012. godine u odnosu na 2011. godinu) ulaganja raspoloživih za prodaju - dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri koji donose promjenljiv prihod što predstavlja povećanje od 67 % navedenog ulaganja 2012. godine u odnosu na navedeno ulaganje iskazano na dan 31.12.2008. godine. Na poseban upit Agencije predviđa li Kandidatkinja porast vrijednosti dionica koje Društvo ima u svom portfelju ili planira pribavu novih dionica istih ili drugih izdavatelja, ista je navela kako se radi o pribavi novih dionica, ali da je u ovom trenutku teško predvidjeti kako će se stvari odvijati, napominjući da je predstavljeni plan ulaganja raspoloživih za prodaju podložan promjenama, a trenutno najsigurnijim oblikom ulaganja smatra ulaganje u obveznice. S obzirom da Kandidatkinja nije izložila plan ulaganja raspoloživih za prodaju koji bi bio definiran već paušalno navela da je isti podložan promjenama, iako je općepoznata činjenica da takve promjene mogu bitno utjecati na rezultate pojedinih pozicija u projekcijama izvješća, Agencija ocjenjuje kako projekcije izvješća u tom dijelu nisu utemeljene na realnim odnosno jasno definiranim pretpostavkama Kandidatkinje već su iste a priori podložne značajnim izmjenama kriterije kojih Kandidatkinja ne navodi. Posebice stoga što Kandidatkinja navodi da će se voditi Idejom konzervativnosti te da je najsigurniji oblik ulaganja ulaganje u obveznice, dok je u projekcijama izvješća, kako je prethodno navedeno, na poziciji ulaganja raspoloživa za prodaju navedeno povećanje ulaganja raspoloživih za prodaju - dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri koji donose promjenljiv prihod, a na kojoj poziciji se ne iskazuju ulaganje u obveznice.

Nadalje, na poseban upit Agencije Kandidatkinja nije objasnila na čemu temelji planirani rast ulaganja u investicijske fondove sa 8,5 milijuna kuna u 2009. na 39,1 milijuna kuna u 2010. godini, već je odgovorila kako je porast ulaganja u investicijske fondove pretpostavka te da će se ostvariti ako se to pokaže relativno sigurnim. S obzirom na navedeno i činjenicu da je Kandidatkinja navela da je u ovom trenutku teško predvidjeti kakva će situacija biti 2010. godine, Agencija ne može dostavljene projekcije izvješća u tom dijelu smatrati utemeljene na realnim pretpostavkama i konzervativnom pristupu ulaganjima kako Kandidatkinja ističe u Programu. Navode Kandidatkinje s predstavljanja Programa da je ulaganja u fondove svela na nisku razinu te da bi trebala iznositi 2,7% ukupnih ulaganja kao obrazloženje za ulaganje u fondove te konzervativan pristup istog Agencija ne može prihvatiti jer se takva „niska razina“ ulaganja iz godine u godinu povećava, što je razvidno iz projekcija izvješća pa tako ulaganje u fondove raste u odnosu na cjelokupno ulaganje - 2008. godine iznosilo je 0,6 % ukupnog ulaganja, 2009. godine iznosi 0,72 % ukupnog ulaganja, 2010. godine je 2,86 %, 2011. iznosi 3,38%, a 2012. godine doseže razinu od 4,4%. Rast ulaganja u investicijske fondove u apsolutnom iznosu te u odnosu na ukupno ulaganje kako je iskazano u projekcijama izvješća kontradiktoran je navodima iz Programa da će odabrati „konzervativniji pristup ulaganjima“ te da „imajući u vidu nestabilnu situaciju na financijskom tržištu, planiramo poslovati konzervativno i sigurno“.

S obzirom na navedene kontradiktornosti, Kandidatkinji je postavljeno pitanje na osnovu čega je izrađen Program. Iz odgovora Kandidatkinje kako ne može znati kada će se tržište oporaviti, ali da ima naznaka oporavka te da je CROBEX trenutno u pozitivu, proizlazi da Program i projekcije izvješća koje čine sastavni dio programa vođenja poslova Društva za mandatno razdoblje, a kako ih je predstavila Kandidatkinja, nisu utemeljeni na lege artis provedenim sustavnim analizama stvarnog stanja financijskog tržišta i projiciranja promjena istog odnosno nisu utemeljeni na stvarnim

pokazateljima kretanja tržišta kapitala. To stoga što je Kandidatkinja potom na poseban upit navela da je točno da su planirana ulaganja u nove fondove i da smatra da će vrijednost postojećih porasti do iskazane vrijednosti ulaganja u projekcijama izvješća, te da ne može tvrditi da će ulaganja vršiti po planu i ako se situacija na tržištu pogorša ulagat će u državne obveznice. Iz tih navoda Kandidatkinje proizlazi da je moguće da promjeni plan ulaganja ako se „pogorša" stanje na tržištu, no ako se zadrži postojeća situacija na tržištu odnosno ako nema rasta vrijednosti fondova iz portfelja Društva sukladno projekcijama izvješća, moguće je da Društvo ulaže i u druge fondove osim onih koje Društvo već ima u svojem portfelju. Pritom Kandidatkinja nije navela prema kojim bi se kriterijima Društvo vodilo pri ulaganju u druge fondove pa iz ukupnosti navedenog izlaganja Kandidatkinje proizlazi da ista nije ulaganje Društva u financijske instrumente odnosno odlučivanje o istom postavila na jasno definiranim kriterijima, a što predstavlja rizik kojem je društvo za osiguranje izloženo u svojem poslovanju. Slijedom navedenog, Kandidatkinja nije iskazala poznavanje pravila upravljanja rizikom odnosno nije učinila vjerojatnim da bi na odgovarajući način upravljala kako operativnim, tako i investicijskim rizikom. Naime, Kandidatkinja nije tijekom predstavljanja programa učinila vjerojatnim da bi predlaganje i donošenje odluka o *ulaganju* u financijske instrumente bilo postavljeno na osnovi odgovarajućih kontroliranih pravila odnosno da bi Društvo, kada bi Kandidatkinja u svojstvu člana uprave vodila poslove istog, pravodobno i na odgovarajući način reagiralo na rizik volatilnosti financijske imovine. Također, navodi Kandidatkinje da uprava Društva odlučuje o ulaganju u zajmove uz pomoć financijskih savjetnika upućuju na zaključak da niti u tom dijelu predlaganje i donošenje odluka koje izlažu Društvo riziku Kandidatkinja nije postavila na osnovi definiranih i kontroliranih pravila kao ni prema razini ovlaštenja. Posebice stoga što je kasnije tijekom predstavljanja Programa navela drugačiji podatak - da su za ulaganja zaduženi djelatnici sektora financija i računovodstva i kako ne postoji samo jedna osoba zadužena za ulaganja, nego se odluke, koliko joj je poznato, donose timski, a potom da nije sigurna tko i koliko često donosi odluke o ulaganjima te dodala kako ulaganja moraju pratiti rast matematičke pričuve i da bi to trebalo biti kvartalno. Agencija je na taj način prosudila da Kandidatkinja ne bi poduzela odgovarajuće mjere kojima će Društvo ograničavati rizike, a što je dužna učiniti sukladno odredbama članka 29. Zakona o osiguranju. Naime, člankom 29. stavak 5. Zakona o osiguranju propisano je da članovi uprave društva za osiguranje moraju propisati način obavljanja poslova iz stavka 2. istog Članka kojim je propisano da članovi uprave društva za osiguranje moraju osigurati praćenje rizika kojima je izloženo društvo za osiguranje kod poslovanja te donijeti odgovarajuće mjere kojima će društvo za osiguranje ograničavati rizike.

Slijedom navedenog, analizom programa vođenja poslova Društva odnosno kvalitete istog koja treba biti vidljiva iz jasno postavljene strategije i ciljeva, te vizije i strategije Kandidatkinje u ostvarenju postavljenih ciljeva, poznavanja osigurateljne industrije i cjelokupnog gospodarskog konteksta, kao i iz predstavljanja Programa Agenciji, prosuđeno je da ciljevi Kandidatkinje u mandatnom razdoblju nisu utemeljeni na stvarnom stanju u Društvu i gospodarskom okruženju te razumnim pretpostavkama, a Agenciji predstavljena vizija i strategija ne pokazuju spremnost Kandidatkinje za upravljanje društvom za osiguranje sukladno odredbama Zakona o osiguranju i drugim propisima koji uređuju poslovanje društva za osiguranje, pravilima osigurateljne struke i ekonomskim načelima.

Stoga je, Agencija sukladno odredbama članka 28. stavka 6. Zakona o osiguranju, a temeljem danih navoda prilikom predstavljanja programa vođenja poslova Društva prosudila da V. Š. neće izvršavati poslove društva za osiguranje sukladno propisima donesenim na temelju Zakona o osiguranju te drugih zakona i propisa koji uređuju poslovanje društva za osiguranje, pa je sukladno odredbama članka 28. stavka 6. Zakona o osiguranju odlučila kao pod točkom I. izreke ovog Rješenja.

Temeljem odredbi članka 8. stavak 4. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, Agencija ocjenjuje da ovo Rješenje ne bi bitno utjecalo na interese korisnika financijskih usluga,

stoga se neće objaviti u “Narodnim novinama”.

Društvo je uz navedeni zahtjev dostavilo dokaze o plaćenju naknadi i administrativnoj pristojbi za Izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave društva, sukladno odredbi članka 5. točka 2. Pravilnika o vrsti i visini naknada i administrativnih pristojbi Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (“Narodne novine” broj 155/08).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

ČLAN UPRAVE

Ivo Šulenta

Dostaviti:

1. Nadzornom odboru A. d.d. Z.
2. U spis predmeta.